

De rommelspoken

© 2009, Makoenders/Wouter van Schie

Opmerking: deze voorbeeldversie telt 26 rollen, waarvan elf 'kinderen' en elf 'spoken'. Het zal voor de gebruiker niet moeilijk zijn de tekstjes van de genummerde kinderen en spoken te herverdelen voor een ander aantal kinderen en spoken van een groep of klas.

Rollen:

Huisbaas, meneer Zeur, jongen

Bazin, mevrouw Zeur, meisje

Dokter De Jonge, jongen

Doktersassistente Natasja, meisje

Elf kinderen (kind 9 en 10 zijn jongens, kind 5 is een meisje)

Elf spoken

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van de auteur/uitgever worden vermenigvuldigd. Opvoeringen waarvoor deze tekst wordt gebruikt dienen - in verband met verschuldigde uitvoeringsrechten - vooraf te worden gemeld aan Makoenders/Wouter van Schie, bij voorkeur via e-mail. Voor meer informatie, e-mailadres en contact met Makoenders, zie www.makoenders.nl.

VERTELLER (*juf of meester?*): "Geacht publiek, heel lang geleden..., het was in 1958... Of was het nou 1968? Ach, wat doet het ertoe... In elk geval: het is al weer een tijdje terug... De wereld zag er toen nog heel anders uit. Jongens met 'vetkuiven', dat is heel veel gel in het haar en dan van voren een beetje omhoog, soms zie je dat tegenwoordig ook nog wel eens... En meisjes met jurkjes die ze 'petticoats' noemden... Nee, die zie je nu niet meer... Gekke naam, hè, 'petticoat'?"

...Ook in die tijd al gebeurden er vreemde dingen in de wereld... Héle vreemde dingen!
...Nee, niet overal! ...In Nederland eigenlijk maar op één plek. Weet je waar? In Villa Zonderstof...

Wat jullie, geacht publiek, vandáág te zien krijgen, is een heel zielig verhaal van vroeger... Een echt dráma... Hoeveel films en boeken zijn er niet waarin lieve, schattige, onschuldige kinderen het moeten opnemen tegen een boze huisbaas of huisbazin? Nou, al die verhalen stellen helemaal niks voor als je ze vergelijkt met hoe het eraan toegaat in Villa Zonderstof. Inderdaad, daar is het níet pluis... Ik vraag uw aandacht voor groep 5 van" (*doet lamp/toneellamp aan*)

(we zien een netjes opgeruimde huiskamer: er zijn twee stoelen bij een tafeltje waarop een soort schatkistje staat én een telefoontoestel; er staan een paar kastjes/tafeltjes met spulletjes; het licht is 'uit'; ineens horen we twaalf klokslagen en daarna meteen een vrolijk melodietje; dan komen de tien spoken op; ze zijn vrolijk, ze spelen met elkaar met de spulletjes, gooien ermee over, en maken een rommeltje van de huiskamer; ze halen spullen uit kasten en schudden vieze stofdoeken uit, ze hebben de grootste lol bij wat ze doen; even later klinkt één klokslag)

SPOOK 1: 't Is tijd! We moeten stoppen! (*de meeste spoken stoppen, maar nog niet allemaal*)

ALLE ANDERE SPOKEN: Hè, jammer...

SPOOK 2: Mogen we niet nog héél even spelen?

SPOOK 1: Nee, dat is niet verstandig. Het spokenuur is afgelopen. Kom, opruimen! We moeten weer naar de zolder! (*alle spoken stoppen nu echt, ze doen snel de spullen - niet al te netjes - terug in de kast, maar de stofrommel op de vloer laten ze liggen; daarna rennen ze snel het toneel af*)

DE VOLGENDE DAG (*misschien even roepen of aangeven met een bordje*)

(het is twee tellen stil, het licht gaat aan; meneer en mevrouw Zeur komen op en gaan op de stoelen zitten)

HUISBAAS: (*kucht*) Wát een weertje buiten, hè?

BAZIN: Zó donker heb ik het geloof ik nog nooit gezien... Hik!

HUISBAAS: (*niest*) Ik heb zo'n trek in koffie... (*roept luid*) Koffie! (*vier kinderen, allen in vieze, kapotte kleren, komen op; eentje heeft een dienblad met een pot koffie, een suikerpotje en een kannetje melk; de tweede heeft een dienblad met twee kopjes op twee schotels, de derde heeft twee lepeltjes in de handen en de vierde heeft niets; het vierde kind schenkt in, en doet de suiker en véél melk erbij; het kind met de lepeltjes roert; de huisbaas en bazin*

nemen vervolgens precies gelijk een aantal slokjes en genieten ervan; daarna zetten ze de kopjes weer op het dienblad; de kinderen gaan af)

HUISBAAS: Dat ging wel, die koffie... Dat spul is wel een lekker stoffie!

BAZIN: Ja, ze is niet verkeerd... Hik! Ze is wel aardig... Hik!

HUISBAAS: Wie? Over wie heb je het?

BAZIN: Over de koffie! Hik! Die is wel aardig! Hik!

HUISBAAS: *(mompelt)* Och, jij ook wel...

BAZIN: Dank je, lieverd... Jij ook, hoor! Hik!

HUISBAAS: *(boos)* Maar die kinderen hier in huis.... Die maken me toch een rommel... *(luid)* Kinderen! ...Hier kómen! ...Nu! ...Allemaal!

(de elf kinderen komen rennend, in een lange rij, op; ze buigen voor de baas en de bazin en ze zijn bang; de huisbaas kucht) Schiet op! Maak het huis schoon! Alles! Overall! Ik wil geen stófje meer vinden! Jullie weten dat ik daar niet tegen kan!

KIND 1: Maar we zijn nog moe van gisteren...

KIND 2: En we hebben vandaag het gras in de tuin al gemaaid...

KIND 3: ...de straat geveegd...

KIND 4: ...alle kleren gewassen...

KIND 5: ...de auto gepoetst...

KIND 6: ...het eten gekookt

KIND 7: ...alle kleren gestreken...

KIND 8: ...de bedden opgemaakt

KIND 9: ...de ramen gelapt

KIND 10: ...de keukenvloer geschrobd

KIND 11: ...en de zolder opgeruimd... Daar was het trouwens een grote troep. Zó erg...

BAZIN: Wij komen nooit meer op zolder. Alleen... Hik!

HUISBAAS: Wat? Jij wel?

BAZIN: Nee, ik zei niet 'ik', maar ...hik!

HUISBAAS: O. Nee, op zolder kom ik niet. Het is daar veel te stoffig.

BAZIN: Het is echt niet leuk daarboven. Ik vind het zelfs een beetje eng. Ik weet niet waarom...

HUISBAAS: Kom, kinderen, schoonmaken!

KIND 7: We hébben toch al schoongemaakt.

HUISBAAS: Ja, maar dat was gisteren! Er ligt nu al weer viezigheid en troep! 't Is een bende hier! Aan het werk!

(de kinderen gaan af, ze halen bezems, dweilen, stofdoeken en stoffers en blikken op; ze komen terug, en de kinderen gaan aan het werk; ze zingen bijvoorbeeld 'Van voor naar achter, van links naar rechts'; kinderen zingen en 'dansen', ze vegen en boenen allemaal tegelijk naar voren, naar achteren, naar links en naar rechts; de baas en bazin blijven tevreden kijkend op hun stoel zitten, bazin hikt af en toe)

HUISBAAS: *(staat op, kinderen in grote spanning; hij haalt een grote loep uit zijn zak en onderzoekt de vloer)* Aha! ...Wat ligt hier?! ...Een stofje! ...Een pluisje!!!

BAZIN: Alles moet hier schoon en netjes! Hik! Dan word jij weer gezond én we hoeven nooit nieuwe spullen te kopen... Hik!

HUISBAAS: Juist, vrouw! Want dat is zónde van het geld...! Net als zo'n modern apparaat, zo'n te-le-vi-sie... Die hoeven wij niet!

BAZIN: Nee! Wij houden ons geld liever in ons kistje! Hik!

HUISBAAS: Juist, vrouw! ...Nou, kinderen, aan het werk, heb ik gezegd! (*gaapt*) ...O, wat ben ik al weer moe...

BAZIN: (*gaapt*) We gaan een dutje doen... Hik!

HUISBAAS: En jullie weten: laat de telefoon met rust!

KINDEREN: Ja!

BAZIN: Oh! ...Brutale kinderen! Hik!

HUISBAAS: Jullie moeten met twee woorden spreken!

KINDEREN: Ja, ja!

HUISBAAS: (*heel boos*) Ja, meneer!

KINDEREN: Ja, meneer!

HUISBAAS: Zo is het goed... (*zucht en valt op zijn stoel in slaap, de bazin ook, zij hikt nog één keer zachtjes; kan in haar slaap ook af en toe zachtjes hikken*)

KIND 11: Het is hier helemaal niet leuk. We mogen niks in dit saaie huis...

KIND 10: Er komt hier nooit iemand, alleen dokter De Oude... Die vréselijke man!

KIND 9: Het is hier net een gevangenis. We mogen niet eens opbellen. Dus niemand weet hoe erg het hier is...

KIND 8: Hij heeft mij al vier keer billenkoek gegeven deze week...

KIND 7: Puh, mij al veertig keer (*voelt aan zijn billen*) Au...!

KIND 6: Nou, ik ben écht zielig. Hij sloeg mij en toen begon mevrouw te hikken van het lachen. Héél erg...

KIND 5: Dat is niet leuk, nee... ...Bij mij was dat ook zo. Toen ik de havermoutpap op de grond liet vallen...

KIND 4: Weet je wát erg is?

ANDERE KINDEREN: Nee, wat dan?

KIND 4: (*schrikt van de aandacht*) Nou weet ik het niet meer... O ja... We hebben hier helemaal geen huisdieren...

KIND 3: Vind ik ook erg... ...Geen hond, geen kat...

KIND 2: ...Nee, en geen ratjes, geen slangen...

ANDERE KINDEREN: Getver!

KIND 1: Ik vind ons écht heel zielig... We krijgen nooit eens genoeg te eten. ...Ik heb honger...

KIND 2: En we moeten wél hard werken.

KIND 3: Héél hard werken zelfs!

KIND 4: Elke keer ligt het hier wéér vol met rommel en overal stof!

KIND 5: Ja. Wacht eens! ...Hoe... Hoe kan dat eigenlijk?

KIND 6: Gewoon. Dat komt door ons zelf... Toch?

KIND 7: Door ons? Maar wij zijn toch heel netjes?

KIND 8: Kijk eens in de spiegel, joh! Je ziet er niet uit! (*Kind 7 protesteert, de kinderen krijgen een beetje ruzie*)

KIND 9: Sst! Maak meneer en mevrouw Zeur niet wakker! ...Hoe kan het hier nou zo vies zijn?

KIND 10: Weet je wat ik denk? Weet je... Kom eens! (*iedereen bij elkaar*) ...Ik denk dat het hier 's nachts spookt! (*alle kinderen bang*)

KIND 11: Echt? Weet je het wel zeker?

KIND 10: Ja, dat móet wel. Weet je wat? We doen de lamp uit. Dan denken de spoken dat het nacht is, en dan worden ze misschien wakker.

KIND 9: Nee, ik heb wel eens gelezen dat het dan eerst twaalf uur moet zijn...

KIND 6: Ik weet wel wat. Let op! *(roept niet al te hard, doet klokgeluid na, de 'klok' 'slaat' twaalf keer)* Dong! Dong! *(enz.)*

KIND 11: Mooi! Áls er spoken zijn, dan zullen we ze vást wel zien. Kom, we gaan ons verstoppen! *(Kind 11 doet de lamp uit; kinderen verstoppen zich, een tel later komen de tien spoken op onder een vrolijk muziekje; de spoken dansen rond en maken er een puinhoop van, ze gooien rommel op de grond, halen spullen uit kasten en schudden vieze stofdoeken uit; dán doet kind 11 het licht ineens aan, en de spoken vallen op de grond; de kinderen komen voorzichtig dichterbij, ze zijn eerst bang voor de spoken)*

KIND 6: Goh... Als je ze zo ziet liggen, zijn die spoken helemaal niet eng.

KIND 2: Ik vind ze zelfs een beetje... ..zielig.

KIND 8: Ik eh... ..vind ze eigenlijk wel lief.

KIND 7: Dat mensen daar nou zo bang voor zijn...

KIND 5: Zullen we... ..zullen we ze wakker maken?

KIND 9: Ja, dat lijkt me leuk!

KIND 1: Maar hoe dan?

KIND 11: Ik doe gewoon de lamp weer uit, terwijl wij erbij zijn.

KIND 4: Ga wel allemaal met je vuisten klaar staan. Als ze ruzie willen maken, slaan we ze allemaal neer!

KIND 3: Ik durf niet... Ik durf niet!

KIND 4: Nou, ga dan maar achteraan staan... *(Kind 3 doet dat)* Kom op! We doen het! *(Kind 11 doet de lamp uit; de spoken staan op, zien de kinderen, worden bang en rennen gillend weg, het podium af; de kinderen kijken eerst verbaasd en moeten er dan om lachen)*

KIND 6: Ssst! *(wijst op meneer en mevrouw Zeur)* Anders worden ze wakker. Als we allemaal stil zijn, komen de spoken misschien wel terug... *(Kind 11 doet dat; de spoken komen voorzichtig terug)*

SPOOK 1: Hé, hallo, kinderen! Zijn jullie nog wakker? ...Hoe laat is het?

KIND 3: *(bangig)* J-jullie kunnen praten?

SPOOK 2: *(lacht)* Ja. Jullie toch ook!

SPOOK 3: *(kijkt om zich heen)* Zeg, is het nou wél óf niet twaalf uur 's nachts?

SPOOK 4: *(kijkt om zich heen)* Het is hier donker, maar toch niet helemaal.

SPOOK 5: Schijnt de maan soms? *(kijkt naar buiten)* Ik zie geen maan. Au! Het is helemaal geen nacht... Maar het is wél erg donker...

SPOOK 6: Ik zie kinderen, de kinderen van dit huis, denk ik. Ik heb jullie eigenlijk nog nooit gezien.

SPOOK 7: Nee. Eh... Hallo allemaal! ...Zeg, moeten jullie niet slapen in je bed? *(kinderen kijken elkaar aan, eerst durft niemand iets te zeggen)*

KIND 8: Nee. Het is nog lang geen bedtijd... We deden alleen het licht uit. En het huis is vandaag héél erg donker, omdat het buiten zo slecht weer is.

KIND 3: Ik... ..ik... ..ben bang voor jullie.

SPOOK 8: Waarom? Wij zijn toch niet eng of zo?

KIND 3: Nee... ..nou... ..eh... nee, ik geloof het niet, nee...

SPOOK 8: Wij schrokken juist van jullie!

SPOOK 9: Wij weten wel dat jullie hier wonen, hoor. Maar we hadden jullie nog nooit gezien.
KIND 6: Nee, wij jullie ook niet... Gek, hoor... Dus jullie wonen hier, net als wij? Waar wonen jullie dan?

SPOOK 10: Gewoon. Op zolder.

KIND 9: En jullie komen 's nachts naar beneden?

SPOOK 11: Ja. ...Dan gaan we overal lekker rommel maken... En daarna ruimen we alles weer op.

KIND 6: Nou, alles?

SPOOK 9: Nou ja, er blijft wel eens iets liggen... Meestal wat stof en zo...

KIND 1: En dat moeten wij dan opruimen. Eh... Mag ik je iets vragen?

SPOOK 9: Ja hoor!

KIND 4: Wat zijn spoken nou eigenlijk precies? Zijn jullie allemaal hetzelfde?

SPOOK 2: Spoken zijn nét mensen. Je hebt lange, korte, dikke, dunne, gekke en gewone, aardige en stomme, lieve en stoute spoken... Maar álle spoken hebben één ding gemeen...

KIND 3: Ja, ze zijn gemeen!

SPOOK 2: Nee hoor! Sommige, misschien. Net als sommige mensen. Nee. Alle spoken leven alleen in het donker, 's nachts, van twaalf tot één uur.

KIND 1: O. Enne..., wat eten en drinken jullie eigenlijk?

SPOOK 8: Eten en drinken? ...Wat is dat?

KIND 5: *(verbaasd)* Dat is wat je in je mond stopt... *(alle spoken lachen)*

SPOOK 7: Wij stoppen nooit iets in onze mond. Daar praten we mee, en daar lachen we mee...

SPOOK 6: Ja, en daar zingen we mee.

KIND 2: Zingen? Kunnen jullie zingen?

SPOOK 5: Ja. Jullie toch ook? ...Laten we samen een lied zingen!

KIND 3: Nou, ik weet niet hoor...

SPOOK 4: Zing maar gewoon mee. Het is niet eng, helemaal niet. Zullen we beginnen?

ALLE ANDERE KINDEREN (behalve KIND 3) EN SPOKEN: Ja!

(ze zingen samen een spokenliedje)

Einde eerste deel. Het gehele stuk is vrijblijvend opvraagbaar bij Makoenders, zie www.makoenders.nl.